

Черняга Г.В., ст.гр. М-ФК-13
Науковий керівник:
д.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Єрмошкіна Є.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Розвиток системи пенсійного забезпечення в Україні має доволі довгу історію. Однак до сьогоднішнього дня практично відсутня ефективна система пенсійного забезпечення громадян, яка б передбачала врахування регіональних, вікових та інших демографічних особливостей розвитку населення України. Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [1] встановлено підвалини реформування системи пенсійного забезпечення нашої держави на даному етапі її розвитку, запроваджено принципово новий фінансовий механізм трирівневої пенсійної системи, до якої входять: солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та система недержавного пенсійного забезпечення.

Однак, як свідчать результати впровадження даної системи, більшість її положень або відтерміновано до впровадження, або знівельовано через брак фінансових ресурсів Пенсійного фонду, а, іноді, і через волю керівництва самого Пенсійного фонду та інших керівних установ держави [2, 3]. Подальше зволікання з проведенням реального реформування системи пенсійного забезпечення може призвести до ще більших фінансових проблем, а згодом – з урахуванням тенденцій до старіння населення – і до фінансового краху Пенсійного фонду України.

Відповідно, метою даного дослідження є обґрунтування основних напрямів прискорення процесів реформування пенсійного забезпечення громадян України в умовах критичного браку фінансових ресурсів Пенсійного

фонду та недосконалості фінансового, адміністративного та іншого законодавства України.

Слід підкреслити, що до основних проблем формування ефективної системи пенсійного забезпечення можна віднести такі групи факторів, як:

- інституціональні фактори, які обумовлюються низьким рівнем розвитку інститутів, які покликані створювати базу для накопичення пенсійного фонду окремими індивідами (професійних та корпоративних фондів), наявністю «спеціальних» законів та підзаконних актів, що роблять систему пенсійного забезпечення доволі вибірковою та не надають громадянам рівні можливості щодо формування свого пенсійного забезпечення;

- фінансово-економічні фактори, зокрема низький рівень заробітної плати, інших доходів громадян, що, у свою чергу, обумовлює низьку схильність населення до накопичення, а, відповідно, й не дозволяє створювати фінансову ресурсну базу як для власного майбутнього пенсійного забезпечення, так і для ефективного розвитку професійних та корпоративних фондів.

Аналіз існуючих підходів до реформування системи пенсійного забезпечення та дослідження напрямів удосконалення механізмів функціонування Пенсійного фонду України дозволив визначити основні напрями подальших дій, необхідних для підвищення ефективності реалізації пенсійної реформи в Україні. Зокрема до них слід віднести: скасування норм пенсійного забезпечення, передбачених так званими «спеціальними» законами; запровадження пенсійного забезпечення через професійні та корпоративні фонди; уведення у дію накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Список літератури:

1. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 №1058-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>
2. Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» від 08.07.2011 №3668-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>
3. Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 27.03.2014 №1166-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>